Persoonlijkheid; drie basistypen - het rationele, het emotionele en het wilstype

2 januari 1959
lezing 43

“Gegroet in de naam van de Heer. Ik breng jullie zegeningen, lieve vrienden. Zegen voor ieder van jullie.

Wij zien met grote vreugde dat velen van jullie goede vorderingen maken op de weg die jullie hebben gekozen. En weer hebben enkele mensen gekozen voor dit pad van bevrijding. Iedere ziel die zo’n belangrijke beslissing neemt schept vreugde in de spirituele wereld, vreugde die ook jullie vroeg of laat zullen gaan voelen in je hart, ook al is dat pas nadat de eerste obstakels en weerstanden overwonnen zijn. Je kunt er zeker van zijn, dat deze uiteindelijke beslissing om dit pad van zelfontwikkeling te gaan, evenals iedere overwinning op dit pad, een speciale zegen voor je creëert, of je dat nu wel of niet op dit moment al kunt voelen. Deze zegen is er toch werkelijk.

Velen van jullie hebben gebeden om hulp en kracht op dit pad, maar de meeste van jullie herkennen het niet wanneer dit gebed wordt verhoord. Want dat gebed wordt vaak beantwoord op een manier die niet plezierig lijkt: in een conflict, in wrijving, of in iets wat maakt dat je je onrechtvaardig behandeld voelt. Je realiseert je dan nog niet dat juist deze gebeurtenis, die je tijdelijk pijn geeft, een antwoord is op je eigen gebed waarin je hulp vraagt om jezelf en je conflicten te herkennen teneinde jezelf te zuiveren. Hoe zou je dat kunnen doen als het innerlijk conflict zich niet uiterlijk materialiseert? Want alleen dan kun je je bewust worden van dat wat in je verborgen is en afwijkt van de goddelijke wet. Deze afwijking is negatief en dat moet jij dan ook in de werkelijkheid kunnen gaan ervaren als iets negatiefs. Deze simpele

logica wordt vaak over het hoofd gezien vrienden, en jullie blijven voortdurend de strubbelingen in je leven zien alsof ze niets met jou te maken hebben. Daarom vraag ik jullie met klem: beschouw de uiterlijke conflicten die je overkomen als een antwoord op je bidden. Keer je naar binnen in plaats van in verzet te gaan en je gekwetst te voelen, ongeacht hoe fout anderen lijken in jouw ogen. Vraag jezelf en vraag je vader in de hemel: "Is er hier niet ergens een greintje waarheid dat ik niet zie? Door het te herkennen wil ik verder gaan met leren en groeien." En een overvloed aan inzichten zal je deel worden, waardoor alle onenigheid vervalt en daarmee alle gevoelens van onrecht, verdriet, verzet of enig ander soort misère. Richt je gewoon op je eigen innerlijke reacties als je je onrechtvaardig behandeld of bezeerd voelt en je zult zien dat jouw eigen gebed wordt beantwoord. En als je dan de kern van je innerlijke vergissing ziet, zal alle wrijving tussen jou en je broeders en zusters verdwijnen als sneeuw voor de zon. En je zult begrip en liefde ervaren. Wij in de geestenwereld bidden voor jullie, opdat jullie dit begrip en deze liefde gegeven mogen worden, jullie, onze broeders en zusters die nu geïncarneerd zijn, die moedig genoeg zijn om het enige te doen wat van belang is: je naar binnen keren voor zelfherkenning en voor zelfzuivering. Er is geen andere reden om op aarde te leven dan door te gaan op de weg die je gekozen hebt. Hoe meer je dat van harte doet, hoe oprechter je blijk geeft van je goede wil en je inspanning, hoe veiliger je kunt aannemen dat je je leven niet vergeefs geleefd hebt. Er is geen 'te laat', ongeacht wanneer je begint.

Velen van jullie zijn vervuld van het oprechte verlangen je met God te verenigen, maar voor je dat kunt doen, is het belangrijk dat je de vele kleine gelegenheden aanpakt die je geboden worden om je te verenigen met je medemensen. Op die manier kun je nederigheid en liefde in praktijk brengen; je kunt je eigen trots en ego loslaten en bewijzen dat je het ernstig meent. Hier en nu, precies op de plaats waar je staat, heb je volop gelegenheid om God te vinden.

En nu vrienden, zullen we doorgaan met deze lezingen, die bedoeld zijn om jullie je innerlijke foute conclusies te helpen vinden, die zoveel moeilijkheden in je leven hebben veroorzaakt. Wat ik jullie zeg in elk van deze lezingen is bedoeld om jullie verdere hulp en aanwijzingen te geven om jezelf te vinden, om te vinden wat en wie je werkelijk bent.

Er zijn drie grondvormen van menselijke persoonlijkheid, naast andere onderverdelingen die ik vroeger heb besproken en in de toekomst nog

zal bespreken. De indeling waar ik vanavond over wil praten is de volgende: het eerste persoonlijkheidstype bestuurt zijn leven en reacties voornamelijk met het verstand, het tweede type doet dat hoofdzakelijk met het gevoel, en het derde doet het met de wil. Met andere woorden: je hebt de rationele mens, de gevoelsmens en de wilsmens. In je zelfonderzoek zal het nuttig zijn om uit te vinden tot welk type jij behoort. Voor ik verder ga kan ik er nog aan toevoegen, dat deze drie typen nooit in volkomen zuivere vorm voorkomen. In feite is er altijd een mengeling. Soms is het dominante aspect duidelijk. In andere gevallen zijn de aspecten meer met elkaar verweven en dan is het moeilijker te ontdekken. In de ideale persoonlijkheid heeft elk van deze drie aspecten zijn eigen rechtmatige plaats. In de harmonieuze mens functioneert elk van deze drie aspecten op volmaakte wijze. Maar omdat er geen volmaakt zuiver menselijk wezen bestaat, worden deze stromingen dikwijls in de verkeerde kanalen geleid, nog afgezien van het feit dat ze sowieso niet in evenwicht zijn of dat een van de drie overheerst. Waar bijvoorbeeld het verstand zou moeten prevaleren, doen de gevoelens het, of andersom.

a. De rationele mens.
Laten we beginnen met de rationele persoonlijkheid. De mens die zijn leven voornamelijk leidt via redeneren, is vaak geneigd zijn gevoelens te verwaarlozen. Hij is daar bang voor. Hij gaat er dwars tegen in. Hij verminkt ze en daardoor verminkt hij een van de meest belangrijke instrumenten in het leven, namelijk de intuïtie. Wie bang is voor zijn gevoelens kan zijn eigen intuïtie niet vertrouwen, omdat die verduisterd wordt door zijn wantrouwen, door zijn vrees voor de zogenaamde ‘ongrijpbare’ aard van intuïtie. Dikwijls kijkt de ‘verstandsmens’ heimelijk neer op de ‘gevoelsmens’. Hij is er trots op zo sterk geworteld te staan in het denken. En zijn wil - niet noodzakelijk zelfwil - wordt vooral gebruikt ten dienste van de conclusies die hij trekt met behulp van zijn denkproces, en zelden op een gevoelsmatige of intuïtieve manier, zoals zou moeten. De verstandsmens is vaak een zogenaamde intellectueel. Dikwijls is hij wetenschapper. Dikwijls is hij agnosticus of zelfs atheïst. Hij tendeert vaak naar de materialistische kant van het leven. Maar het zou helemaal fout en een grove generalisatie zijn, en nogal erg simplistisch, om te stellen dat alle, of de meeste rationele typen spiritueel minder ontwikkeld of bewust zijn dan bijvoorbeeld de ‘gevoelstypen’. Dat is niet zo. Er zijn net zo veel hoogontwikkelde en spiritueel ontwaakte rationele typen als gevoelstypen. Alleen in hun benadering verschillen

zij. De verstandsmens zal het moeilijker vinden het goddelijke in zichzelf te ervaren. De gevoelsmens zal andere moeilijkheden tegenkomen. Verder heeft het rationele type grote moeite met intuïtieve beoordeling, van anderen en van zichzelf. De wil, een noodzaak in het leven voor iedereen, wordt door beide typen eenzijdig gebruikt. Het rationele type gebruikt zijn wil meestal bedachtzaam en overvoorzichtig, terwijl het gevoelstype door zijn gevoelens wordt meegesleept en zijn beschikbare wilskracht onbewust gebruikt, zodat deze hem in een richting drijft waarvan hij zich niet bewust is. De harmonieuze persoonlijkheid zal de gezonde middenweg tussen die twee vinden en zijn wil, afhankelijk van de situatie nu eens voor het een, dan weer voor het ander inzetten. De wil moet eigenlijk een dienaar zijn van het verstand en van het gevoel.

Het is gemakkelijk te zien, dat een rationeel type door het leven gaat en heel wat levenservaring misloopt, meestal uit vrees en trots. Hij is bang dat zijn gevoelens hem leiden tot een ervaring die hij niet aan kan. Vrees voor onzekerheid en risico gaan samen met gevoelsleven, terwijl het verstand alle dingen op hun plaats zet. Men ‘weet’ altijd waar men aan toe is, terwijl gevoelens een mens stuurloos kunnen maken.

b. De gevoelsmens.
Het gevoelstype, de tweede categorie, is eveneens eenzijdig. Zo iemand is dikwijls trots op zichzelf dat alleen hij in staat is tot ‘voelen’ en de anderen niet. Heimelijk kijkt hij neer op de verstandsmens dat hij minachtend etiketteert met ‘intellectueel’. Toch is iemand die in extreme mate tot dit type behoort geen jota minder ver verwijderd van harmonie en goddelijke wet, dan iemand die extreem tot het vorige type behoort. Het is waar dat het gevoelstype een goede intuïtie kan hebben en soms minder bang is voor voelen en innerlijke ervaring dan het verstandelijke type. Maar wat zijn nu de schaduwzijden van dit type? De gevoelsmens, in tegenstelling tot de verstandsmens die de teugels van het leven te strak vasthoudt, verliest vaak zijn greep op de teugels van het leven. Een overgevoelig mens verliest volledig zicht op het feit, dat ook de rede een godsgeschenk is. Hij is op zijn beurt even arrogant als het verstandstype dat neerziet op het gevoelstype. Het gevoelstype wordt dikwijls zo meegenomen door ongecontroleerde gevoelens, dat hij overgeleverd lijkt aan de golven. Op die manier verliest hij niet alleen de beheersing over zichzelf, maar hij wordt ook blind voor dat wat vaak het belangrijkste is voor zijn leven en ontwikkeling. Doordat hij zijn gevoelskant zo overbenadrukt,

verwaarloost hij zijn even belangrijke rationele functies, die er zijn om hem te helpen denken, onderscheiden, selecteren en afwegen. Alleen door zijn verstand te gebruiken zal hij in staat zijn zijn hevige gevoelens in bedwang te houden die stromen zonder doel of richting, al hoeven ze op zich niet onzuiver te zijn. Alleen dan kan de wil op de juiste manier gebruikt worden. Anders kunnen de ongecontroleerde gevoelens alleen maar vernieling brengen in het leven van die mens en zijn omgeving. De verleiding om aan emoties toe te geven is in het begin nog wel te hanteren, maar hoe meer men eraan toegeeft, hoe moeilijker het wordt de verleiding te weerstaan, totdat zo iemand eenvoudigweg wordt meegesleept door de stortvloed van zijn eigen onbeheerste emoties, die alles in hun kielzog verwoesten. Zo iemand moet wel egocentrisch en destructief zijn wanneer hij eenmaal in zijn eigen stroom gevangen zit, hoewel dit soort egoïsme anders is dan bij de rationele persoonlijkheid, en ook anders dan bij de wilspersoonlijkheid. Voor zo iemand wordt het in de eerste plaats belangrijk zich te realiseren, dat dat waar hij zo trots op was niet langer een voordeel is, omdat het zo'n extreem beslag op hem legt. Het wordt belangrijk te leren kiezen voor bewust denken en plannen. Dat leren kiezen is nog maar het begin van wijsheid.

Het gevoelstype gebruikt natuurlijk ook zijn wil, want geen mens kan zonder wil bestaan. Maar hij doet dat zonder verantwoordelijkheid, zonder bewuste planning en onbedachtzaam. Hij gebruikt zijn beschikbare wilskracht chaotisch, voor de vuist weg, volkomen ondergedompeld in basale, ongekanaliseerde instincten, in plaats van gebruik te maken van zijn gezonde en constructieve intuïtie. Zo verliest hij zijn balans in het leven, net zoals het verstandelijke type dat doet op de tegenovergestelde wijze.

Beide typen zijn onderbewust bang voor hun tegengestelde uitersten en daarom blijven zij aan hun eigen kant van dat uiterste. Ook dat is een verkeerde conclusie. In deze verkeerde conclusie voelt of denkt zo iemand onbewust dat *zijn* uiterste een betere oplossing is voor het leven dan het tegengestelde. Het rationele type is bang om controle te verliezen en snijdt daarmee niet alleen veel levenservaring af, maar ook schoonheid en geluk. Het gevoelstype is bang dat hij door het beteugelen en trainen van zijn natuur iets waardevols in zijn leven zal missen. Beiden hebben ongelijk, want alleen op de harmonieuze middenweg ligt de ware oplossing.

In beide categorieën komen mensen voor die duidelijk representatief zijn voor elk van deze typen. Maar er zijn er heel wat meer die helemaal niet zo duidelijk herkenbaar zijn. De reden daarvan is, dat een mens overgevoelig of oververstandelijk kan zijn in sommige aspecten van zijn persoonlijkheid, terwijl hij in andere opzichten misschien meer in balans is, of ook wel tendeert naar het andere uiterste. Een andere reden waarom het onduidelijk kan zijn waar iemand staat, is dat zijn ware aard in dit opzicht een masker kan hebben; bijvoorbeeld wanneer een in wezen gevoelig mens kiest, om - uit ziekelijke vrees en onrijpheid - een masker van intellectualiteit aan te nemen, dat eigenlijk vreemd is aan zijn ware aard. Zo iemand kan naar buiten toe heel kalm en beheerst schijnen, terwijl hij zich innerlijk in een storm van gevoelens bevindt. Die mens zal nooit vrede vinden totdat hij gaat werken aan het vinden van zijn eigen, juiste balans.

Ik bespreek dit met jullie vanuit het oogpunt van jullie pad, waar je je ziel, je beelden, je foute conclusies en de lagen van je dwalingen kunt leren doorgronden. Het zal je vooral meer begrip geven over wie, wat en hoe je echt bent.

c. De mens die leeft vanuit zijn wil.
De derde categorie, het ‘wilstype’, is weer heel anders. De wil moet een dienaar zijn, nooit een meester. In het ideale geval zou de wil net zozeer de verstandelijke processen van de mens moeten dienen als zijn gevoelsmatige en intuïtieve mogelijkheden. Een mens van het wilstype maakt de dienaar tot meester waardoor de persoonlijkheid zijn focus verliest op een manier die gevaarlijk kan worden als deze neiging niet op tijd wordt onderkend. Net als bij de vorige typen, ziet de ‘wilsmens’ onbewust misschien wel neer op de andere twee. Hij zal denken of voelen (misschien niet precies in deze woorden maar de innerlijke reactie zal hier aardig mee overeenkomen): “Dat rationele type is gewoon een intellectueel. Dat is iemand die goed zijn woordje kan doen, die prachtige theorieën heeft, maar het blijft allemaal abstract. Daar wordt nooit wat mee klaar gespeeld. Je bereikt er niets mee. Ik ben degene die echt iets bereikt.” En wat de tweede categorie betreft, die vindt hij nog verachtelijker, want die bereikt al even weinig. Hij heeft gelijk (net als de andere twee) in hun oordeel over uitersten die de hunne niet zijn. Maar ze hebben allemaal ongelijk in hun opvatting, dat het extreme standpunt waarop ze zelf staan beter is dan dat van de mensen waarop ze neerzien. Welnu, de mens die leeft vanuit zijn wil, die de dienaar meester laat zijn, is uit op prestatie en tastbare

resultaten. Dit zal hem dikwijls heel erg ongeduldig maken, zodat hij het resultaat waar hij naar streeft juist verspeelt. Het ongeduld zal zijn denkproces verminken, dat - samen met een gezonde gevoelsaard - juist tot wijsheid kan leiden. Zonder wijsheid kan hij óf niet bereiken wat hij van plan is te bereiken, óf, àls hij zou slagen, is hij niet in staat er op de juiste manier gebruik van te maken. Zo zal hij het weer moeten verliezen. Behalve de neiging de voorzichtigheid uit het oog te verliezen, mist hij door ongeduld ook vele aspecten van het leven, veel overwegingen die wezenlijk zijn om de waarheid te vinden voor zichzelf, voor anderen, en ook voor allerlei situaties.

De wilsmens verwaarloost ook de gevoelskant van het leven. Daar is hij even bang voor als iemand van het rationele type, hij heeft er alleen, vaak onbewust, een ander doel mee voor ogen. Gevoelens zijn voor de wilsmens alleen aanvaardbaar zolang hij er meester over kan blijven, zolang ze hem ten dienste staan; anders kunnen ze misschien zijn doel in de weg staan. Zo mist ook hij een integraal aspect van de levenservaring. Hij ervaart zelden wat het is zich over te geven aan een gevoel zonder te weten wat daaruit voortkomt en wat mogelijk zijn voordeel ermee kan zijn.

Dit zijn grofweg drie typen, vrienden, en zoals ik zei, je vindt niet vaak een persoonlijkheid met zulke overheersende karakteristieken dat je hem regelrecht herkent. Omdat het altijd gemakkelijker is een ander te kennen dan jezelf, kun je bepaalde conclusies trekken over je medemensen vanuit de gezichtshoek die ik hier heb aangegeven. In de meeste mensen zijn twee van de drie typen overheersend, terwijl de derde mank gaat. Ook zijn er heel wat mensen in wie alle drie de aspecten actief zijn. Maar elk daarvan functioneert in een verkeerd kanaal, althans in een bepaald opzicht, terwijl het juiste functioneren onvoldoende is en niet de gehele persoon betreft. Je zult je de lezing herinneren die ik gaf over de actieve en passieve krachten, waarin ik besproken heb dat beide stromingen noodzakelijk zijn voor de gezonde ziel.[1] Het is even fout om een totaal actief als om een totaal passief mens te zijn. Eigenlijk komt dit niet voor, al zijn er heel wat mensen in wie één trek overheerst. Maar wat wel vaak voorkomt, is dat de actieve stroom vloeit door het kanaal dat bestemd is voor de passieve stroom, en omgekeerd. Het is hetzelfde met verstand, gevoel en wil. Ook al is er geen regelrecht overheersen, waar het verstand zou moeten

[1] Lezing 29 ‘Actieve en passieve krachten; Gods wil vinden’ (Noot vertaler)

functioneren wordt gevoel gebruikt, en omgekeerd, of werkt de wil niet waar dat zou moeten, maar wel waar het niet hoeft. Dit kan jullie helpen wanneer jullie dieper en dieper in je eigen ziel doordringen om uit te vinden waar en hoe al deze aspecten of stromingen in je werken; waar de een met de ander in botsing komt in plaats van je verder te helpen om tot één harmonieus geheel te groeien.
Zijn er vragen over dit onderwerp, vrienden?"

VRAAG: Komt deze indeling overeen met de typologie van Kretschmer; de indeling in het asthenische, het picnische en het atletische type? Met andere woorden, is er verband tussen deze typen en de fysieke gesteldheid van mensen?

"Ja natuurlijk. Het omvat alles. Geen enkele zielsstroming is geheel onafhankelijk van het fysieke. Het fysieke is een uitdrukking van de zielsstromingen en deze uitdrukking kan in alle mogelijke variaties voorkomen."

VRAAG: Is het mogelijk om in bepaalde situaties op sommige mensen vooral emotioneel te reageren en dan weer voornamelijk wilskrachtig te zijn tegenover anderen? Ik bedoel, kan eenzelfde mens op de ene persoon zus reageren en op de andere zo?

"Zeker, maar daar moet een reden voor zijn. Hij die op dit pad is en dit bij zichzelf waarneemt, zou moeten nagaan waarom hij op een speciaal iemand anders reageert dan hij gewoonlijk doet. Daar moet ook een antwoord op zijn. Al deze dingen zijn van groot belang bij je zelfobservatie."*:*

VRAAG: Gesteld dat iemand volkomen zuivering zou bereiken, dan zouden de drie aspecten in ongeveer gelijke mate aanwezig zijn, neem ik aan?

"Precies."

VRAAG: Heeft iedereen dezelfde mogelijkheden voor de ontwikkeling van elk van deze kwaliteiten?

"Nee. Er zijn basistypen. Elke geest was, zoals hij door God werd geschapen, volmaakt in een aspect. Elk was een onderscheiden, aparte persoonlijkheid in zijn eigen waarde. Zij hadden verschillende talenten,

aanleg, karakteristieken, terwijl ze op een bepaalde manier volmaakt waren. Toch is er geen disharmonie in de verdeling van de stromingen, noch in die waar je nu tot nu toe over gehoord hebt, noch in die welke je nog niet kent. De hoogste engel van de actieve krachten is niet disharmonieus in zijn activiteit, zoals een ongezuiverd menselijk wezen met een overactieve neiging zou zijn. Hij is juist precies volmaakt op zijn eigen wijze, een specialist in zijn activiteit, die de mogelijkheid van een niet harmonieuze benadrukking uitsluit. Precies hetzelfde is het met de hoogste vertegenwoordigers van de drie aspecten die ik vanavond heb besproken. De volmaakte rationele persoonlijkheid zou een engel van wijsheid zijn. De volmaakte gevoelspersoonlijkheid zou de engel van liefde zijn. De volmaakte wilspersoonlijkheid zou de engel van moed zijn."

VRAAG: Zou het niet ideaal zijn alle drie de aspecten in balans te hebben?

"De ideale vorm is in balans, maar dat betekent niet dat de aspecten in gelijke mate verdeeld zijn. Balans en harmonie betekenen niet altijd een gelijke mate van elk. Het hangt af van de manier waarop ze verdeeld zijn, van de wijze waarop ze werken in oorzaak en gevolg, van de wijze waarop de ene stroming de andere versterkt in plaats van hem te verzwakken, zoals dat gebeurt met een disharmonieus, ongezuiverd wezen. Als je het verhaal van de schepping nog eens opnieuw leest, dat ik jullie enige tijd geleden vertelde, dan zul je zien dat God zijn geesten volmaakt heeft geschapen, elk op zijn eigen wijze.[1] En de idee was bijzonder opzicht opnieuw bereikt zullen hebben, totdat het plan van verlossing met succes ten einde is gebracht. Tot het zover is brengen alle zuivere geesten - zij die geen deel hadden aan de val, en ook zij die hun oorspronkelijke toestand al bereikt hebben - hun middelen bijeen om te helpen in het verlossingsplan, waarbij zij hun eigen verdere creatie enigermate uitstellen, alhoewel zij indirect wel naar dat doel toewerken door te helpen in het grote plan."

VRAAG: Zijn er buiten deze triade: denken, voelen en willen nog andere typen?

"Ja. Over sommige heb ik al gesproken, andere zal ik in de toekomst bespreken."

[1] Lezing 20 'Over God en de Schepping' (Noot vertaler)

VRAAG: Ik begrijp niet waarom het de engel van moed is die de volmaaktheid van de wil vertegenwoordigt. Daar kan ik helemaal niet inkomen.

"Als je moed hebt, dan heb je in grote mate wil nodig, in positieve zin. Is dat niet duidelijk? Zijn er meer mensen die dat niet begrijpen?" *(Sommigen zeggen dat ze het begrijpen, nog iemand anders zegt van niet)* "Kun je uitleggen waarom je niet voelt dat moed en wil samengaan?"

VRAAG: Wel, ik ken heel wat mensen die geen wilskracht hebben maar toch heel moedig zijn.

"Dat heeft er niets mee te maken. Je kunt iemand hebben die heel emotioneel is en bij wie die gevoelens allemaal bedekt zijn, zodat die persoon heel koel schijnt. Iemand die geen wilskracht heeft en toch moedig is kan deze moed verzamelen, deels vanuit de schuilhoeken van zijn ziel, waar alle volmaakte attributen sluimeren, deels misschien dank zij uiterlijke gebeurtenissen, om zichzelf en anderen te bewijzen dat hij wilskracht heeft."

VRAAG: Is er ook niet een bepaald soort moed die voortkomt uit vrees?

"Precies. Je kunt ieder positief kenmerk zien vanuit een positief, maar evengoed vanuit een negatief motief of negatieve stroming. Dat is het ingewikkelde van de menselijke ziel. Het is niet zo gemakkelijk. Iedere kwaliteit kan geactiveerd worden door negatieve neigingen en tendensen, al is de achtergrond nog zo zuiver. Hetzelfde geldt voor fouten die beïnvloed kunnen worden door bijzonder positieve kwaliteiten, die ongeweten in precies het verkeerde kanaal stromen. Maar in de ware zin is de uitbreiding van de wil naar de positieve, volmaakte manier van willen natuurlijk moed. Beide hebben actie nodig. In willen moet een sterke actieve stroom zijn. Dat deze vaak negatief en zelfdestructief gebruikt wordt is iets heel anders. En ook het feit dat de aangeboren moed, gebaseerd op wilskracht, niet kan functioneren wegens andere afwijkingen in de persoonlijkheid, heeft *niets* te maken met het principe als zodanig. We hebben het nu niet over de vele mogelijkheden van vermengde zielsstromingen, waar de wil gebroken kan zijn en zich dan alleen manifesteert in bepaalde

aspecten van het leven. Willen heeft actieve pressie nodig, positief of negatief. Het behoeft activiteit. In gezuiverde toestand zou het zich manifesteren als moed. Het kan zich ook manifesteren als moed in ongezuiverde staat, maar dan wordt de moed aangewend voor verkeerde doeleinden. Moed kan niet bestaan zonder activiteit, in de zin van vooruit willen, in de zin van doen, zoals dat bijvoorbeeld bij liefde wel kan; liefde is meer een zijnstoestand."

VRAAG: Ik veronderstel dat op het pad van zuivering waarop wij nu zijn, iemand die voornamelijk intellectueel te werk gaat bij het vinden van zichzelf, ook meer gebruik kan maken van de andere twee stromingen?

"Hij moet wel, want dat ís juist het zuiveringsproces. Dikwijls toont iemand wiens wilskracht verminkt is, zich bij sommige gelegenheden in zijn leven heel moedig. Hetzelfde kan zich voordoen met iemand die meer het intellectuele type schijnt, terwijl hij dat echt niet helemaal is. Mogelijk is hij van nature meer gevoelsmatig, maar daar is hij bang voor en daarom draagt hij een masker dat niet overeenkomt met zijn ware aard. Ten eerste moet hij uitvinden hoe hij werkelijk is en beginnen met eerlijk te zijn tegenover zichzelf, voordat hij enige disharmonie in zijn ziel kan reguleren. In andere gevallen is een rationeel mens ook werkelijk rationeel. Dan moet hij leren zijn natuur in balans te brengen, die daardoor weer oorspronkelijk kan functioneren bij zijn verdere zelfonderzoek en zuivering, waardoor hij tenslotte alle spookbeelden, die het hem onmogelijk hebben gemaakt in harmonie te functioneren, kwijt zal raken. Hij zal nog een rationeel type blijven, maar op een veel meer harmonische en volmaakte manier, en het zal zijn andere mogelijkheden niet in de weg staan. Hetzelfde is van toepassing op de andere twee typen. Zij zullen precies blijven zoals ze werkelijk zijn, maar zonder hun andere mogelijkheden in te perken waardoor hun eigen leven te weinig kans krijgt. En nu, mensen, zullen we overgaan tot de vragen die jullie van plan waren te stellen."

VRAAG: In het Greber boek wordt gezegd dat het enige middel om tot spirituele groei te komen is ofwel als medium of door communicatie met de geestelijke wereld in een andere vorm. In ander onderricht wordt gezegd dat je contact kunt maken met dat deel in jezelf dat goddelijk wordt genoemd en dat alle wijsheid bevat. Welke leer heeft nu gelijk en hoe werken ze?

“Natuurlijk is het uiteindelijk doel datgene in jezelf te vinden wat goddelijk is. Daar is geen twijfel aan. Maar voordat je zover bent, heb je hulp nodig. En vaak is communicatie met de geestelijke wereld van God het beste middel om die hulp te krijgen. Hoe gecompliceerd en gevaarlijk het tot stand brengen van dat contact ook is, als het er eenmaal is, is het zeker de beste weg om je te helpen met het wegwerken van alle obstakels die je eigen goddelijke vonk in de weg staan. Maar ik zeg niet dat dit de enige weg is. Menselijke leraren kunnen je ook helpen dat doel te bereiken. Er zijn altijd grote leraren geweest die dat gedaan hebben. En in jullie huidige tijd is er nog een middel om dat doel te bereiken en dat is het geneesmiddel voor de ziel, jullie noemen dat diepteanalyse. Het feit dat dat niet steeds op de juiste wijze gehanteerd wordt, weerlegt de waarde van het vrijmaken van de ziel niet beter dan slecht toegepast of half ontwikkeld mediumschap de waarde weerlegt - en dat is het uiteindelijke doel, of jullie dokters dat nu weten of niet. Contact met de spirituele wereld heeft tenslotte *alleen dit ene doel en geen ander*, ongeacht in welk stadium het zich ontwikkelende medium is. Eenvoudigweg leren over de feiten van de schepping, over God en wat er gebeurt in het universum en in de verschillende sferen, is van secundair belang. Wanneer jullie over zulke dingen iets verteld wordt, is het enige doel jullie informatie te geven. Zonder dat zou je de reden om te leven en de noodzaak tot ontwikkeling niet begrijpen. Misschien kan het je motiveren om je eigen weerstand te overwinnen om tot de noodzakelijke stappen te komen om je eigen goddelijke vonk te bereiken. Je moet eigenlijk alle onderricht en alle religies vanuit dat standpunt bekijken. Kennis van universele feiten is er om je te helpen en te motiveren, maar is geen uiteindelijk doel. Het uiteindelijk doel is jezelf vinden en jezelf zuiveren, want alleen daardoor kun je in contact komen met je eigen goddelijke vonk. Anders vervaagt je vonk en kun je er niet op vertrouwen en ga je hem gemakkelijk verwarren met onderbewuste verlangens die niets met het goddelijke in de mens te maken hebben. Contact met de goddelijke wereld is niet voor alle menselijke wezens de weg. Voor sommigen zijn andere wegen geschikter. Het hangt van hun persoonlijkheid af en van hun stadium van ontwikkeling, maar de enige reden voor dit leven op aarde is zuivering en jezelf vinden. Er zijn veel manieren mogelijk die je kunnen helpen dat te doen. En het is ongetwijfeld waar dat, als je de genade en het voorrecht hebt in contact te kunnen zijn met Gods wereld, dit dan voor jou de beste manier is om je te helpen, omdat het je natuurlijk wel een beetje sneller en meer direct laat zien hoe je voort moet gaan om jezelf te vinden. Maar het is

niet de enige weg, er zijn ook andere wegen."

VRAAG: Wat heeft de Maagd Maria met het spirituele concept te maken?

"De geest van de vrouw die jullie de maagd Maria noemen is een zeer hoog ontwikkelde geest, een geest die nooit bij de val behoord heeft. Jezus Christus had nooit geboren kunnen worden uit een onzuivere geest. En de zuiverheid van deze geest heeft geleid tot de misvatting van de onbevlekte ontvangenis. Ik zeg vaak dat iedere dwaling in de verschillende religies enige achtergrond moet hebben, die zo'n dwaling begrijpelijk maakt. Door spirituele communicatie werd aan de mensheid gezegd, dat Jezus' moeder een zuivere geest was, zoals ook niet anders had kunnen zijn. Hieruit ontstond het wanbegrip dat zuiverheid betekent seksuele zuiverheid en dat de moeder van Jezus een zoon baarde als maagd in fysieke zin. Dat is een totale misvatting. Veel mensen op aarde gebruiken hun seksuele krachten verkeerd en denken daardoor dat seksualiteit als zodanig onzuiver is. Dat is niet zo. De moeder van Jezus was en is een zuivere geest, maar dit heeft niets te maken met het feit dat conceptie plaats vond zoals iedere andere conceptie. God heeft zijn wetten in volmaaktheid geschapen, ongeacht of de mensheid aspecten daarvan wel of niet verdraait. Zodoende hoefde God zijn eigen wetten nooit nietig te verklaren. Zoals gewoonlijk ligt ook hier de waarheid in het midden. Er zijn mensen die zeggen dat de moeder van Jezus Christus een maagd moest zijn en dat wie dit ontkent heiligschennis pleegt. Dit ontstaat uit het verkeerde idee, dat alles wat seksueel is onzuiver is. Dit noodzaakt anderen, die dat niet kunnen accepteren, tot het tegengestelde uiterste te gaan. Zij ontkennen dan niet alleen de zuiverheid van de geest van Jezus Christus' moeder in de werkelijke zin, maar ook dat Christus de enig geboren zoon van God was, louter omdat zij bepaalde onredelijke dwalingen niet kunnen accepteren. Zij kunnen de waarheid die daar tussen ligt niet vinden."

VRAAG: Als je tegen een goddelijke wet ingaat, kun je dat te goeder trouw doen of willens en wetens; zijn de consequenties in beide gevallen dezelfde?

"Nee, natuurlijk niet. Als je te goeder trouw een wet breekt, is dat iets heel anders dan wanneer je weet wat je doet. Maar ik wil je dit zeggen: omdat alle kennis al in je opgeslagen ligt, dringt er iets van dat feit tot

je door en dat is waarom zo velen van jullie weerstand hebben om dit pad op te gaan; iets in je zegt: “Hoe meer ik weet, hoe meer ik verantwoordelijk ben om te veranderen. Als ik zorg dat ik niet teveel weet, kan ik blijven zoals ik ben, wat wel zo gemakkelijk is.” Dat draagt bij aan meer weerstand. En ik wil er bij zeggen dat dit gebrek aan eerlijkheid tegenover jezelf in aanmerking genomen moet worden. Het is het motief voor je weerstand, onbewust of halfbewust als het zijn kan. Voor velen zou de reden heel duidelijk zijn als zij hun weerstanden maar wilden onderzoeken, die ze met allerlei uiterlijke voorwendsels rationaliseren, terwijl ze in feite gewoon niet willen veranderen.

Lieve vrienden, ontvang de zegeningen van liefde en kracht, die je hart, je ziel en je hele wezen op dit moment doordringen. Weet dat je in God bent, en God is in jou. Je hoeft je handen maar op te heffen naar hem die wacht tot jij die eerste stap zet vanuit je spiritueel kindzijn, naar het groeien tot een sterk en onafhankelijk kind van God; groei in geest, in kracht en in liefde. Houd van elkaar, lieve mensen, begrijp elkaar. Ruim de angst op die er tussen jullie bestaat, want die is er zonder reden. Jij, die bang bent voor een ander, realiseer je dat die ander net zo bang is voor jou. Besef dat, als jij verschillen wilt ophelderen, God met je zal zijn. Ga zo verder op dit pad. Houd in het oog dat iedere stap voorwaarts je soms tijdelijk in een crisis kan brengen, in een moeilijkheid die alleen maar het product is van je eigen dwalingen. Zie het op die manier, dan kom je er zegevierend uit te voorschijn.

Lieve mensen, wees gezegend, jullie allemaal. In de naam van God, in de naam van Jezus Christus, wees in vrede, wees in de Heer.”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1959.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Personality - Three Basic Types: Reason, Will and Emotion'.
Vertaling door An van Dijk in 1981; in 1994 herzien door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2008*